

Of-Of-Denken.

Toen ik in de krant van 2 december j.l. een artikel las over de topman van ProRail werd in één moment duidelijk hoe belangrijk de voorbeeldfunctie van een leider is.

In het artikel betoogde CEO Eringa dat hij koos voor meer treinen in plaats van punctueel rijdende treinen met het argument: "mensen willen natuurlijk vervoerd worden en of die trein dan 10 minuten later is maakt voor hen niet zoveel uit.

Mijn mail naar het FD, die geplaatst werd op 4 december, bevatte een kort statement over het of-of denken van de heer Eringa: Zie hiernaast.

Het geeft aan dat leiderschap niet gebaseerd moet zijn op aanwezige techniek en mogelijkheden. Leiderschap gaat over het schetsen van een droom en deze proberen werkelijkheid te laten worden. Leiderschap vanuit realisme komt nooit tot dromen omdat de (realistische!) beren op de weg de droom vermorzelen

De echte leider haalt zijn realisme uit de organisatie. Dit is bijvoorbeeld een persoon die de realiteit terugbrengt in de droom maar zover mogelijk mee durft te gaan in die droom. De leider en de realist brengen samen grootse dingen tot stand mits zij elkaars kwaliteiten blijven zien, ja, zelf bewonderen.

Steve Wozniac was de realist naast Steve Jobs. Wozniac realiseerde zoveel mogelijk de droom van Jobs door het maken van de software voor de 1^e Apple computer maar hield Jobs op de grond door aan te geven wat niet langer realistisch was. Beiden hadden respect voor elkaars kwaliteiten.

Eringa van ProRail laat de droom binnen zijn organisatie nooit ontstaan door de beren al bij voorbaat te benoemen. Dat is niet zijn taak. Zijn taak is om de ProRail medewerkers dermate vergezichten te laten ervaren dat zij in hun enthousiasme hun grenzen verleggen waardoor treinen sowieso rijden én op tijd.

Vanuit mijn vakgebied van de belevingspsychologie betekent de samenwerking van de leider met een realist het toetsen van de droom aan de mogelijkheid deze te realiseren. Deze toetsing kan naar mijn idee niet objectief juist worden gedaan als de leider niet weet hoe het oordeel van de realist te wegen. Wat zijn de echte beren! Dat is ondermeer de reden waarom belevingspsychologie zoveel waarde hecht aan reflectie en bewustwording binnen leiderschap.

De bewuste leider zal zijn droom graag willen delen met de organisatie. Dat is leiderschap. Maar de leider die slechts de beren op de rails deelt met zijn organisatie heeft een andere titel: dat is een manager.

Ed Baas